

# Inleiding

Geachte ouders  
Beste patiënt(je)

Binnenkort komt uw kind(je) naar ons ziekenhuis voor een onderzoek of operatie. Zelfs een kleine ingreep is een ingrijpende gebeurtenis.

Het is belangrijk dat uw kind(je) zo goed mogelijk op de hoogte is van alles wat er met hem of haar gaat gebeuren. Hierdoor neemt de angst voor het onbekende meer af en wordt uw kind(je) meestal rustiger.

In deze brochure vindt u meer informatie over de verschillende aspecten die samenhangen met een operatie. Ook geven we een aantal belangrijke tips mee zodat u uw kind zo goed mogelijk kan voorbereiden.

Indien u nog vragen heeft, kunt u terecht op de kinderafdeling (verpleegeenheid D2) op het nummer 011 69 97 90 of eventueel op de dienst vooropname op 011 69 91 15.

Wij wensen u een succesvolle ingreep en een aangenaam verblijf in ons ziekenhuis.

Dienst anesthesie

dr. G. Achten, dr. L. Bequé, dr. Y. Claes, dr. M. Dierckx, dr. D. Knoors,  
dr. M. Kuypers, dr. M-P. Lieben, dr. D. Van Roosbroeck, dr. M-C. Vroonen,  
dr. T-P. Vu

Verpleegeenheid D2

# Inhoud

Inleiding .....	1
De gezondheidstoestand van uw kind(je) .....	3
Onderzoeken .....	4
Vorbereiding .....	5
De operatie .....	8
Na de operatie .....	10
Terug op de kamer .....	11
Nadelen en verwikkelingen .....	12
Ontslag .....	14
Notities .....	15

# De gezondheidstoestand

## **Welke informatie dient u ter beschikking te stellen van de anesthesist?**

Voor de anesthesie of pijnverdooving, en voor het toezicht op de lichaamsfuncties tijdens de ingreep, heeft de anesthesist vóór de operatie informatie nodig over de algemene gezondheidstoestand van uw kind(je).

Gelieve daarom bijgevoegde preoperatieve vragenlijst nauwgezet in te vullen. De vragenlijst is uiteraard strikt vertrouwelijk.

De vragenlijst dient minstens 3 dagen voor de ingreep terug bezorgd te worden aan de dienst vooropname. Als u vragen hebt bij het invullen van deze lijst, zal de verpleegkundige van de vooropname u graag helpen.

# Onderzoeken

## **Informatie over de voorbereidende onderzoeken.**

Naargelang de aard van de ingreep zijn soms ook specifieke preoperatieve onderzoeken nodig. De specialist verwijst u in dat geval door naar de betrokken arts.

Het is van belang dat uw kind(je) op het moment van de operatie geen temperatuursverhoging heeft omdat dit kan wijzen op een ontsteking. In dit laatste geval beslist de specialist of de anesthesist of de ingreep al dan niet uitgesteld wordt.

# Vorbereiding

## Richtlijnen en tips

### Hoe bereidt u uw kindje voor op de operatieve ingreep?

- Voor de operatie mag uw kind(je) een hele tijd niets eten of drinken. Dit om te vermijden dat uw kindje misselijk wordt tijdens de operatie. Hou uw kind(je) op de dag van de operatie nuchter (zelfs geen water).
- Geef uw kind(je) de avond voordien nog een bad.
- Maak uw kind niets wijs, vertel de waarheid. Beter niets zeggen en de verpleegkundige om hulp vragen, dan een leugentje om bestwil.
- Vertel uw kind(je) waarom de opname noodzakelijk is of waarom u in het ziekenhuis bent en zeg dat het zo snel mogelijk terug naar huis mag.
- Geef uw kind(je) het gevoel dat het best bang mag zijn voor de operatie. Minimaliseer de angst van uw kind(je) niet, maar betuttel het ook niet.
- Wees eerlijk: laat uw kind(je) weten dat het na de operatie waarschijnlijk wat pijn zal voelen. Zeg zeker niet dat het geen pijn zal voelen, maar stel het gerust en zeg dat er middeltjes bestaan tegen pijn.
- Probeer u in te leven in de gevoelswereld van uw kind(je). Zuigelingen en peuters kunnen alleen maar via huilbuien kenbaar maken dat ze angstig zijn. Er zijn voor uw kind(je) en geduldig zijn, is belangrijk.
- Tussen de leeftijd van 3 en 6 jaar speelt fantasie een belangrijke rol in de leefwereld van een kind. Blijf daarom eerlijk in uw antwoorden en leg in duidelijke woorden uit wat er gaat gebeuren.

- Schoolgaande kinderen hebben een zekere vorm van zelfstandigheid verworven maar blijven behoefte hebben aan de aanwezigheid van hun ouders.
- Pubers hechten veel belang aan privacy en hun lichaamsbeeld staat centraal in deze leeftijdsfase.
- Breng de knuffel of een persoonlijk item van uw kind(je) mee zodat het een houvast heeft.
- Uw kind(je) zal opgenomen worden op verpleegeenheid D2 (kinderafdeling). U bent altijd welkom om een bezoekje te brengen aan de kinderafdeling. Op die manier is uw kind(je) al een beetje vertrouwd met de omgeving. Het kan zinvol zijn om je kind(je) voor te bereiden op de ziekenhuisopname.

## **Afspraken op de kinderafdeling**

### Eten en drinken

Uw kind(je) komt naar het ziekenhuis voor een operatie, d.w.z. dat uw kind(je) nuchter moet zijn.

Voor de ouders die op de kinderafdeling blijven terwijl het kind naar het operatiekwartier is, wordt koffie voorzien. Wij vragen wel aan de ouders om niet te eten of te drinken in aanwezigheid van nuchtere kinderen of kinderen die reeds terug zijn van hun operatie.

Wanneer de kinderen mogen drinken en/of eten wordt in samenspraak met de anesthesist en de dokter afgesproken. Geef uw kind niet op eigen initiatief water maar bespreek het met de verpleegkundige. Zij zal u dan informatie geven over wat kan of mag.

### Bezoekuren

Tijdens de dagopname mogen beide ouders het kind begeleiden. Daarbuiten gelden de normale bezoeken van de kinderafdeling: van 14.00 tot 20.00 uur.

### Spelen in het ziekenhuis

De kinderafdeling heeft een mooie, ruime speelzaal waar de kinderen samen met de spelbegeleidster kunnen spelen, tekenen, knutselen, lezen of tv kijken.

Als uw kind in bed moet blijven, kunt u in de speelzaal afwasbaar speelgoed halen.

Wij vragen u wel om de speelzaal altijd ordelijk achter te laten. Opruimen geldt voor iedereen!

Elke week brengen de Mediclowns een bezoek aan de zieke patiëntjes.

# De operatie

## Aankomst in het ziekenhuis

Bij aankomst in het ziekenhuis zal uw kind(je) ingeschreven worden aan de balie.

Een medewerker van het onthaal, zal samen met u uw kind(je) naar de kinderafdeling brengen. Een verpleegkundige zal u op haar beurt begeleiden naar de kamer.

## Vorbereiding op de kinderafdeling

De volgorde van de operatieplanning gebeurt in samenspraak met de specialist volgens leeftijd.

Uw kind(je) wordt individueel voorbereid in de dokterskamer. Om veiligheidsredenen krijgt uw kind(je) een identificatiebandje rond de pols. Dit dient uw kind(je) te dragen tot op het moment van ontslag.

De verpleegkundige zal u vragen om uw kind(je) uit te kleden en zal u enkele noodzakelijke vragen stellen; daarna wordt het gewicht, de lengte en de lichaamstemperatuur gemeten. U krijgt een informatiebrochure over de operatie. De verpleegkundige zal u hierover ook mondeling informatie geven.

Uw kind(je) krijgt een medicament toegediend waardoor het rustiger wordt. Dit bestaat uit een rectaal toegediende vloeistof, 'een poepsnoepje', voor baby's, peuters, kleuters en kinderen; pubers krijgen een pilletje.

Daarna wordt een operatieschort(je) aangedaan.

De begeleiding naar het operatiekwartier gebeurt samen met een verpleegkundige. Eén ouder mag het kind(je) vergezellen naar het operatiekwartier. Er is een wachthoekje voorzien waar u samen met uw kind kunt wachten en waar u voor de operatie eventueel nog een arts kunt consulteren.



Ouders mogen bij de kinderen blijven totdat ze slapen.

Tijdens de ingreep wordt u begeleid naar een wachtzaal van het chirurgisch dagziekenhuis. Een verpleegkundige van het operatiekwartier zal u daar komen halen om uw kind(je) te ondersteunen tijdens het ontwaken.

### In het operatiekwartier

De artsen en verpleegkundigen dragen blauwe en groene pakken en hebben een muts op.

De anesthesist stelt uw kind(je) gerust en prikt, indien nodig, het infuus aan. Door dit infuus krijgt uw kind(je) gedurende de operatie voldoende vocht en eventuele medicatie toegediend.

Meestal brengt de anesthesist uw kind(je) met een maskertje in slaap: het mag in een 'ballonnetje' blazen.

Tijdens de operatie heeft de anesthesist via de monitor voortdurend controle op o.a. de hartslag, de ademhaling, de bloeddruk, het zuurstofgehalte en dergelijke meer.

Uw kind(je) is op dat moment reeds volledig in slaap en kan absoluut geen pijn meer voelen.

De chirurg voert de operatie uit.

# Na de operatie

## **Wat gebeurt er na de operatie?**

Na de operatie wordt uw kind(je) naar de ontwaakkamer gebracht. Dit is een afzonderlijke ruimte vlakbij het operatiekwartier, waar het verplegend personeel uw kind(je) nog een tijdje observeert. Vanaf dan kan u uw kind(je) opnieuw begeleiden.

Gedurende deze fase, en afhankelijk van de ingreep, kunnen er nog tijdelijk allerlei slangetjes met het lichaam verbonden zijn.

De anesthesist beslist wanneer uw kind(je) terug naar de kamer mag. Hij/zij dient, indien nodig, medicatie toe tegen de pijn of schrijft deze voor om op de kinderafdeling toe te dienen.

# Terug op de kamer

Kinderen kunnen verschillend reageren op de verdoving. Geduld hierbij is belangrijk; na een korte periode wordt uw kind(je) meer bewust van zijn omgeving.

Uw aanwezigheid is op dat moment belangrijk. Kalmeer uw kind(je) of neem het op de schoot en zeg dat alles achter de rug is. Minimaliseer de klachten van eventuele pijn niet.

De eerste uren na de ingreep mag u uw kind(je) geen drank of voedsel geven omdat de verdoving nog misselijkheid kan veroorzaken. De verpleegkundige zal u zeggen wanneer u wat water kan geven.

Indien u vragen heeft of ongerust bent, mag u gerust uitleg vragen aan de verpleegkundige van de kinderafdeling.

Wat later komt de chirurg naar uw kind(je) kijken op de kamer. De chirurg geeft uitleg over het verloop van de operatie, geeft raadgevingen en schrijft nog eventuele medicatie voor. Ook de formulieren i.v.m. 'afwezigheid op school', 'omstandigheidsverlof', of voor een hospitalisatieverzekering maakt hij/zij op dat moment voor u op.

# Nadelen en verwikkelingen

**Allergieën:** tijdens de anesthesie en de chirurgische ingreep komt het kind(je) in contact met allerhande stoffen: verdovende geneesmiddelen, antibiotica, perfusieoplossingen, prothesecement, latex ... Sommige patiënt(jes) kunnen hiervoor allergisch zijn, zonder het zelf te weten. Dit kan reacties uitlokken zoals huiduitslag, astma, daling van de bloeddruk. Een enkele keer kunnen deze allergieën een zware reactie veroorzaken, die men een anafylactische shock noemt. Indien u weet heeft van allergieën, meldt u dit dan ook tijdig aan de anesthesist.

**Misselijkheid en braken** kunnen helaas optreden na een ingreep. Verschillende factoren zijn hiervan oorzaak: chirurgische stress, angst, pijnstillers, het type ingreep ... De anesthesist beschikt over middelen waardoor deze verwikkelingen minder frequent voorkomen.

**Postoperatieve pijn:** er bestaan heel wat technieken om de postoperatieve pijn te verminderen. Uw anesthesist zorgt voor de meest efficiënte pijnbestrijding. Deze zal op de afdeling verder worden uitgevoerd tot aan het ontslag van uw kind(je). Ook thuis kunt u, indien nodig (zie specifieke richtlijnen operatie) zelf pijnstillende medicatie geven. De chirurg zal u hierover uitleg geven bij het ontslag.

**Heesheid:** tijdens een algemene verdoving brengt men dikwijls een buisje in tussen de stembanden om de toevoer van zuurstof naar de longen te verzekeren. De anesthesie kan een droog gevoel veroorzaken in mond en luchtpijp. Hierdoor kan uw kind(je) gedurende enkele dagen hees zijn.

**Tandletsels:** een slecht verzorgd gebit en losstaande tanden kunnen aanleiding geven tot tandschade. Bespreek dit eerst met uw geneesheer.

Elke operatieve ingreep kan tijdelijk **moeheid en concentratiestoornissen** met zich meebrengen.

**Bewustzijnsstoornissen:** door het gebruik van verdovende geneesmiddelen zijn bewustzijnsstoornissen de eerste 24 uur na de ingreep mogelijk. Het is daarom belangrijk dat u de eerste 24 uur na de operatie uw kind niet alleen laat.

**Zenuwletsels:** zowel tijdens locoregionale als algemene verdoving kunnen uitzonderlijk zenuwletsels ontstaan ter hoogte van de ledematen. Deze uiten zich in gevoelloosheid.

**Ernstige verwickelingen:** ook al heeft de anesthesie en de chirurgie vandaag een hoge graad van veiligheid bereikt, toch bestaat er een onvoorspelbaar gevaar op ernstige verwickelingen. Deze zijn zeldzaam en kunnen te wijten zijn aan de anesthesie, aan de chirurgie, aan de graad van dringendheid, aan de vooraf bestaande ziekte-toestand van uw kind(je) of aan een combinatie van deze factoren.

# Ontslag

Als de dokter bij u is geweest, zal u samen met uw kind naar huis mogen. U krijgt de nodige richtlijnen voor de verdere verzorging van uw kind thuis.

Indien u achteraf nog vragen of opmerkingen heeft, kunt u altijd terecht op de kinderafdeling via het nummer 011 69 97 90.

Om de overgang naar de thuissituatie op te volgen, wordt u na het ontslag telefonisch gecontacteerd om opname en ontslag te overlopen. Indien u dit niet wenst, kunt u dit weigeren.

# Notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

